

Вестникътъ излиза единъ
пжтъ въ седмицата.

Годишенъ абонаментъ
50 ЛЕВА ПРЕДПЛАТЕНИ

Жеплатени писма не се приемашъ

Ржкописитъ не се връщатъ.

ЕДИНЪ БРОЙ 1 ЛЕВЪ.

ПРОВЪДА

Вестникъ за просвѣта, политика и стопанство.
ИЗДАВА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ

ЦѢНИ НА ОБЯВЛЕНИЯТА:

За обявления по 1 лв. на квадрат. сантиметъръ; годишни, свадбени и некролози по 30 лв., па нахи и благодарности по 20 лева. За други обявления и съобщения по споразумения.

Всичко що се отнася до вестника се изпраща до БОТЮ СТОЙНОВЪ гр. СВИШОВЪ.

ПРОДАВАТЪ СЕ

Две кжши съ дворъ около 1000 кв. м. въ Велишанската частъ до Пайкова чушма. За споразумение при Асѣнъ Димитровъ Чукленската частъ.

Намалете незабавно лихвения процентъ!

Лихвения процентъ у насъ, по единъ скандално искусственъ начинъ за въ „полза“ на шепаненаситни банкери, се държи на едно тъй високо ниво, каквото никждъ въ свѣта не съществувало. Единъ отъ най-примамливитъ лозунги на блоковата властъ бѣше „намаление на лихвения процентъ съобразно поддатнитъ сили на днешното време“. Уви! Отъ като блока е на властъ, той непрестанно страда отъ къса паметъ. Официалния сконтонъ процентъ на Българ. Нар. Банка продължава да бжде 8%, въпреки че отдавна въ цѣлъ свѣтъ и въ никой емисионенъ институтъ нѣма по-високъ сконтонъ процентъ отъ 2 и 1/2 до 4%. Напразно пресата отъ време на време съобщава за предстоящо намаление сконтонто. Въ отговоръ на тия съобщения, народната ни банка, съ рискъ да се препъне, бърза да ги опровергае. Нѣщо повече. И дума не било ставало въ управляющитъ банкови среди за такова намаление. Липсвали „обективни“ условия за подобно намаление. Заключение? — Този институтъ сигурно се е преселил и живѣе вече на Марсъ, при специални „обективни“ условия. — Иматъ ли съзнанието отговорнитъ фактори и въ този институтъ за послѣдствията отъ така провежданата банкова лихвена политика за народното ни стопанство? Създадена въ страната ни, предназначена да бжде пжтеводна звѣзда и регулаторъ за просперитета на страната ни, не чувствува ли народната банка, че особено по отношение на лихвената си политика, която служи за мѣрило въ страната ни, отдавна е престанала да служи на нуждитъ на народното ни стопанство за които е създадена? Или всичко това е добръ известно на факторитъ, обаче не е въ кржгътъ на тѣхнитъ желаня и воля да изменятъ работитъ? Каквито и да сж обективнитъ причини, на народа се дължи решителенъ отговоръ по този въпросъ. Завоятъ е императивно необходимъ. Нима има нужда да се излагатъ

примѣрно послѣдствията отъ тази пакостна лихвена политика? Отдавна на всички вложители лихвения процентъ на влоговетъ имъ е намаленъ на 5 до 6% (Българ. Нар. банка нѣма вложители, защото не плаща лихви). Въпреки това, законния лихвенъ процентъ се калкулира на базата на сконтонто въ Българ. Н. Банка плусъ единъ маржъ отъ 5 пункта. Това прави 13%, а заедно съ неминуемитъ и традиционни „порто и гербъ“ (наше и ваше право) — този процентъ стига до 16 — 17% — Ясно е защо Б. Н. Банка упорито държи по „обективни“ причини високо сконтонто, очевидно е пжкъ кой и какъ обира парсата. Но ако на пръвъ погледъ тази ненаситна алчностъ е оправдана за частния банкеръ — въпреки — че сжщия този банкеръ трѣбва да държи добра смѣтка, че работи въ нашата страна съ сравнително много малки свои капитални и съ десетократно повече български спестявания на които плаща мизерна лихва отъ 5%, когато самъ той взема по 16 и 17%, а освенъ това нагрупанитъ му срѣдства за единъ трврдъ краткъ периодъ сж резултатъ на явна фаворизация и въ ущърбъ на общото национално стопанство — колко по-неоправданъ е този високъ лихвенъ процентъ за други обществени кредитни институти! Кооперативни, популярни и др. обществени кредитни институти, та включая и Б. Н. Банка бързатъ да не останатъ назадъ. Вече три и половина години откакъ стопанската конюнктура диаметрално се измени, доходността спадна подъ нивото на екзистенцъ минимумъ, само високия лихвенъ процентъ, особено върху задължения, сключени при старото положение, продължава да тегне върху и безъ това отегченото стопанство. Този процентъ най-малко съ 60% а въ нѣкои случаи дори е удвоилъ тѣзи задължения. Всички бързатъ да доизсмучатъ и послѣдната капка жизненъ сокъ отъ тѣлото на немошния вече стопански организъмъ. Гледатъ да излѣзатъ „кярлии“ отъ тази

стопанска трагедия. Забравятъ ли тѣзи срѣди че тѣ сж рожба на този организъмъ? Забравятъ ли че безъ него тѣ сж немислими, невъзможни, загубени ведно съ него? Безъ този организъмъ какво правно, обществено и морално съображение ще иматъ тѣ да съществуватъ, ако въобще мислятъ, че биха могли да просъществуватъ и 24 часа слѣдъ като тѣхния животворенъ източникъ пресъхне? Жестока измама! Криво направени смѣтки!

Да продължава по-вече това положение е невъзможно, опасно.

Властта по този въпросъ спи — преспира народа съ бждащи мѣрки.

Когато положението се оправи отъ само себе си, тогавъ и мѣрkitъ ще сж излишни. А за оправяне отъ само себе си — изгледъ не сжществуватъ. Базъ осезателни и навремени мѣрки — иде катастрофата. Това е мнението на цѣлъ свѣтъ.

Иматъ ли съзнанието за това управницитъ на България? Дѣлата имъ говорятъ решително „Не“. А финансовитъ фактори на страната, начело съ Б. Н. Банка? — Тѣ вървятъ по опасенъ пжтъ, който свършва съ пропастъ за всички ни. Още не е тврдъ късно, намалете лихвения процентъ. Още днесъ. Утрѣ ще бжде вече късно.

Жашиитъ турци.

Старитъ турци сж били строго религиозни. Благодарение на строгото и неуклонно слѣждане догмитъ на своята вѣра, която ги е обединявала и въудощевлявала, тѣ въ миналото постигнаха удивителни бойни успѣхи. Въ биткитъ, споредъ лѣтописитъ и даннитъ на историята, понятието, което обхваща думата „страхъ“, е било чуждо за тѣхъ. Въ биткитъ въудощевлявани отъ религиозенъ потикъ, тѣ сж проявявали такава смѣлостъ и себеотрицание които удивляватъ. Така: вѣрата грижливо подържана е била най-могъщо средство, чрезъ което Турцитъ въ миналото постигнаха толкова голѣми успѣхи и се отличиха като юначни хора — „Гаази“.

Турцитъ обаче не сж се отличавали въ миналото само като добри — храбри войници, тѣ сж се отличавали и като добродетелни хора. Тѣ сж били много отзивчиви къмъ слабитъ, оскърбенитъ, немошнитъ и къмъ тѣхъ тѣ сж били внимателни, състрадателни и готови

да ги подкрепятъ и подпомогнатъ. Чувство на състрадание, е проявявано отъ тѣхъ не само къмъ хора, но и къмъ животни. Хиляди примѣри свидетелствуватъ за това. Помощитъ къмъ бѣдни, страдающи слаби и немошни сж давали съ готовност, галантностъ, рицарство и по начинъ, който е отличавалъ човѣщината въ човѣка. Срѣщу сторената услуга и добро, тѣ не сж търсили отплата възмездие, а сж се ржкововили отъ подбудитъ на вѣрата си и по този начинъ сж считали, че сж изпълнили своя религиозенъ и човѣшки дългъ.

Тия, шо сж живѣли, въ близостъ или между турци сж бивали свидѣтели на много често проявявани отъ тѣхъ човѣшки добродетели. Много турци и цѣли еемѣйства сж се отличавали съ голѣма и непренудена добродетелностъ и човѣщина и то проявявана по начинъ безъ шуменъ, безъ жѣлание да се удовлетворява съетностъ или други човѣшка слабостъ.

Спомняме си съ чувство на признателностъ и удивление когато въ младини, живѣли въ най-гжсто населената турска махла и за „себапитѣ“ уптванията и галенията на добритъ сега почивши благородни турци: Саджаа, Хашимооли, Х. Нури и много други добри и благородни турци. А пжкъ колко други примѣри за сторено добро, е извършено отъ други турци и то подбудени отъ състрадание и човѣщина, за това свидетелствуватъ лѣтописи и разказитъ на много отдѣлни хора. Съзнанието да се помогне на нуждающия, слабия, и беззащитния е дългъ за турчина. Тѣ всѣчески, за угодность Богу сж се притичали на помощъ и кой какъ може се е стремялъ да помогне, да облѣгчи страдающия, безразлично народността и вѣрата му. Такова чувство на състрадание турцитъ сж проявявали и къмъ животнитъ: Ако непосредствено не сте виждали, то сте чували, или чели разкази за трогателни отношения на турчина къмъ конѣтъ си, воловетъ си и даже домашнитъ кучета които удивляватъ по своята нежностъ и надминаватъ всѣко писано правило за покровителствование на животнитъ. Турчина когато се превърже къмъ човѣка или нѣкое домашно животно, обича безгранично.

Слѣдъ като турцитъ заживѣха съвместно съ побѣденитъ отъ тѣхъ народи, тѣ асимилираха и нѣкой отъ качества

на последните, които въ нѣкой случай погрѣшно разбираха и погрѣшно прилагаша. Сжшо и въя нията на новото време по известна степенъ способствуваха за извратяване на нѣкой отъ добродетелнитѣ имъ основни качества: честностъ, вѣрностъ и „бабайлъка“, свойственни на племѣто имъ, но тѣ не ги изоставиха, не ги забравиха.

Турчина е окончателно честенъ гражданинъ, вѣренъ другаръ и храбъръ войникъ и на българска почва той проявява тия си качества макаръ, че още мнозинството отъ тѣхъ да продължава погрѣшно да вѣрва и мисли че тѣ сж сега „покорна“ рая и подъ влияние на тази мисль тѣ нѣматъ достатъчно смѣлостъ да упражняватъ свободно и разбрано правата си на свободни и равноправни съ Българитѣ граждани. И за това тѣ често сж подъ влияние на властующата партия на която се стрѣмятъ да бждатъ въ услуга защото ако не сж съ властѣта, ще бждатъ преслѣдвани и пренебрегвани затова може би тѣ си спечелиха прозвището „Хюкемачий“. Скоро обаче както вече сж на лице симптоми и ний вѣрваме че тѣ ще се отърсятъ и отъ този предрасѣдъкъ и съ присжшнитѣ имъ добри качества, ще заживѣятъ съ нуждитѣ и разбиранията на времето като добри равноправни съ Българскитѣ граждани заедно съ последнитѣ ще допринесатъ за постигание благодатното време за общо добленствие.

На разни адреси.

На последното си публично събрание въ Търново, г. Мушановъ, министъръ председателъ, между много горчиви констатации за тежкото и безизходно положение на страната е казалъ, че за посрѣщане нуждитѣ на държавата щѣлъ дори да бръкне въ джебоветѣ на народа (?!) Да бждемъ на чисто, г. Президенте. Отдавна ортацитѣ ви отождествяватъ нуждитѣ на държавата съ собственитѣ нужди на партийнитѣ си шабове. Тѣ сж взели държавата на търгъ и по всички линии доказватъ, че заедно съ безбройнитѣ си съпартизани, зетьови, шуреци, баджанаци и пр. роднини до Н-та степенъ сж „държавна необходимостъ“, безъ която България ще пропадне. Та, добръ е, г. Президенте, че сте се тѣй много загрижили... Отлично! Просто бръквате въ джоба на народа... и хоп! Готово!...

Загатка остава само едно. Въ кой джобъ мислите да бръквате? Ако е въ джоба на народа, недейте, г. Президенте. Той отдавна е празенъ... и продълженъ... Да не би да имате предъ видъ други джобове...

СЕДМИЧНИ ВЕСТИ.

Панахида за Петко Каравеловъ. На 4 т. м. е отслужена въ София панахида за дѣдо Петко Каравеловъ по случай 30 години отъ смъртта му.

Въ съзнанието на съврѣменицитѣ това име буди спомени за борби съ жестоки нрави на нашия общественъ животъ.

Буди споменни на неуморимостъ, воля и себеотрицание въ изгрждане на държава и съзнание на народа за самоуправление, за демокрация.

За поколенията П. Каравеловъ е знаме и програма на демокрация, честно и безавѣтно служение народу.

Въ службата си на народа и безпредѣланата му преданостъ, само П. Каравеловъ може да каже, подъ ударитѣ на бича на „Силната властъ“ и подъ нейнитѣ морални и физически терзания, че въ българскитѣ участъци не биятъ!

Народното събрание разгледа и разисква интерпелацията на Н. Захариевъ по управата на Бълг. Земл. Банка.

Събраието съ едно малко болшинство гласува дневния редъ на правителството. Рѣдко сж бивали случаи, освѣнъ по времената, когато се поставяха въпроси за Държавенъ Сѣдъ, при които да се изнасятъ такива скандални факти по управлението и специално за Б. Землед. Банка. Интерпелатора изнесе фекти, които наистина скандализиратъ управлението. Особено очебийни сж изнесенитѣ факти относно търговията съ тютюни и пренебрегване на интереситѣ на тютюнепроизводителнитѣ кооперации. Помѣнато е пакъ името на единъ герой отъ миналия режимъ — бившия администраторъ Шиваровъ, който презъ времето на бившия М-ръ на Земледѣлието Григоръ Василевъ биде отстраненъ отъ служба. Този господинъ продължава да се върти около Бълг. Земл. Банка и тютюнитѣ на българския производител. Ние, наистина не знаемъ точно чистотата на интерпелатора и истинскитѣ негови намѣрения. За всѣки случай управата на Бълг. Земл. Банка, вънъ отъ изнесенитѣ отъ интерпелатора факти, въ днешно време не оправдава надеждитѣ на тия, които чакатъ облекчение отъ стопанската криза. Голѣми бѣха надеждитѣ, които се възлагаха на представителя й Н. Сакаровъ.

Правителственото мнозинство пакъ е въ размжшение. Настоячиво се говори, че бившия М-ръ на Търговията Г. Петровъ ще образува своя парламентарна група, която ще бжде въ опозиция на правителството.

Ник. Захариевъ слѣдъ интерпелацията си относно управата на Б. З. Б. ставалъ неудобенъ за първи подпредседателъ на Народното Събрание и ако не си подадѣлъ оставката сигурно щѣлъ да бжде бламиранъ. Той заедно съ група свои другари народни представители сжшо щѣлъ да се

отдѣли въ самостоятелна опозиционна група. Кога ще се сплоти болшинството около една реформенна дѣйностъ, която народа цѣли дѣзъ години чака?

Правителството е опредѣлило делегацията ни, която ще участвува въ конференцията по обезоржжането. Делегацията е заминала.

ХРОНИКА

Въ редакцията се получи писмо отъ което съобщаватъ за конфинскувано голѣмо количество нишесте. Въ сжщото искажатъ опасението си, че за прекриване на тая афера се правило давление отъ заинтересовани. На анонимния дописникъ съобщаваме че ако иска да изнесемъ имена трябва да подпише писмото за всеки случай редакцията е предприела издирвания и идния брой ще се повѣрнемъ.

Отъ известно време кражбитѣ изъ града зачестиха. Причинитѣ не се криятъ другаде освѣнъ въ безработицата и мизерията. Полицията полага голѣми старания и виновнитѣ сж задържани.

Общински Избори.

На 5 того ще се произведатъ избори за общински съвѣтници въ с. с. Морава и Овча-Могила. Въ тия села демократическия сговоръ ще излезе съ самостоятелни листи като въ с. Морава листата ще се води отъ нашия приятел членъ на околийското бюро г. Владимиръ Венковъ, а въ с. Ов. Могила отъ члена на вишия партиенъ съветъ г. Ефтимъ П. Митовъ.

Преди нѣколко дни полицията е заловила крадцитѣ шо системно сж крадили жито, слѣнлогледъ отъ разни магазини въ скелята. Едновременно съ тѣхъ, заловени сж и ония,

които сж купували краденото. Между последнитѣ купувачи има и лица, които много на високо хвъркатъ и все за честъ и мораль расправятъ. Пъкъ вижте шо вършатъ — купуватъ крадено, Келипиря е заглушилъ морала и честѣта!

Времето.

Отъ нѣколко дни времето се подобри и падналиа дебелъ снѣгъ е на стопяване. Дунава който беше замръзналъ вероятно тия дни ще понесе ледовете по течението.

На 30 януарий т. г. студентитѣ отъ Софийскитѣ университети и академии, възпитанници на Свишовскитѣ гимназии сж основали *Свишовско студентско сдружение „Алеко“ въ гр. София*. Целитѣ на сдружението сж: културни, благотворителни и, въ особеностъ, отстояване културнитѣ и стопански интереси на метрополията.

Първото общогодишно събрание на 1 т. м. е избрало управителнитѣ органи и се е занимало съ предстоящата дейностъ на сдружението. — Сдружението взима инициатива за отпразнуване Алевовъ день въ София, който да остане традиционенъ. Вѣроятно е, тази инициатива да се осжществи съ подкрепата на Свишовската дружба въ София.

Полицейски.

Тукашния полицейски представъ, г. А. Богдановъ е назначенъ за Окол, Началникъ въ гр. Пашмаклж.

Ако и още твърдѣ младъ г. Богдановъ прѣзъ кратката си служба въ града ни прояви хубави качества, като чловѣкъ и полицай. Поздравяваме го съ повишението.

Замѣстникъ на г. Богданова нѣма още назначенъ, но още отъ сега много зжби за кокала се точатъ.

ПРОДАВАМЪ

Газожененъ моторъ „Морицъ диле“ отъ 35 конски сили, разни видове стари каиши, трансмисии, шаиби и др. отъ бившата ми мелница въ с. Караманово. Димитъръ Мариновъ улица „Пощенска“, № 4 — Свишовъ.

Карамановско училищно настоятелство — Свишовско

Обявление № 13

На 11 день отъ публикуване на настоящето въ вестникъ „Пробуда“ въ гр. Свишовъ, въ канцеларията „Хр. Ботевъ“ отъ 9 часа ще се произведе публиченъ търгъ съ явно наддаване за продажба училищнитѣ мисири отъ около: Сто (100) „Дунавски кила“

Първоначални оценка — 0'80 лева на килограмъ. Депозитъ се взема по 10% върху приблизителната стойностъ.

Продажбата се смѣта-франко Караманово. Изплащането става веднага при предаването. Въ 10 дневенъ срокъ отъ утвърждаването на търга, наемателя е длъженъ да прибере всичката храна.

Всички разноски по произвеждане на търга сж за смѣтка на куповача. Конкуренцитѣ представятъ документитѣ по чл. 125 отъ з. б. о. п.

с. Караманово, 31 януарий 1933 год.

Председателъ: Т. Лионовъ
Секр. директоръ: Д. Дянковъ